

дент зорієнтований на здобуття навчального досвіду у процесі самостійного навчання (уміння вчитися, самопізнання, опанування суспільних та комунікативних навичок). Ці позиції передбачають гнучкість організації процесу, розширення змісту, а також нові функції оцінювання. Вони полягають у відображенні перебігу навчального процесу і самооцінюванні, що обумовило його ширшу інтеграцію у керування навчанням. У ПОНІМ вагомість оцінювання визначається і підготовкою до подальшого опанування мови протягом життя для реалізації комунікативних потреб у професійній діяльності.

Таким чином, оцінювання у ПОНІМ характеризується позитивною та соціальною спрямованістю, є функціональною складовою навчання, яка надає важливу інформацію для обох сторін, які активно співпрацюють у навчальному процесі, результатом якого є реалізація навчальних завдань та формування переліку компетенцій, необхідних для навчання і практичної діяльності у житті.

*Максименко О. О., старш. викл.,  
кафедра іноземних мов  
фінансово-економічного факультету*

## **АЛЬТЕРНАТИВНІ ОЦІННІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД**

У світлі конструктивістських поглядів, які поширюються у європейській освіті, оцінювання розглядається як взаємодія викладача і студента, яка спрямована на процес та результат навчання. Ця складова забезпечує встановлення міцного зворотного зв'язку між студентом і викладачем, є основою їх ефективного співробітництва та виконує функції для обох сторін. У професійно-орієнтованому навчанні мов (ПОНІМ) для студента вони полягають у наданні результатів (щодо засвоєння змісту і процесу навчання), самооцінюванні та взаємооцінюванні досягнень, визначенні шляхів покращення результатів, заохоченні та мотивації, реалізації загальноосвітніх цілей (навчальної, розвиваючої, виховної). Для викладача вони передбачають визначення рівня досягнення навчальної мети студентом, оцінку власних дій, корекцію дій та змісту навчання, організацію навчального та виховного

процесу, реалізацію загальноосвітньої мети (навчальної, розвиваючої, виховної) щодо опанування студентом комунікативних умінь, особистісного росту, вміння навчатися, працювати в команді тощо (М. Є. Брейгіна, В. Кохонен, 1992).

Використання потенціалу оцінювання у ПОНІМ залежить від врахування особливостей напряму та залучення студента шляхом застосування, окрім традиційних, альтернативних оцінних технологій. Перелік останніх визначається у контексті автентичного оцінювання, що охоплює перформансове та портфолійне оцінювання, а також само- і взаємооцінювання (В. Кохонен, М. Оскарсон, 1997). Автентичне оцінювання вимагає від студента виконання життєвих багатозначних завдань, які передбачають демонстрацію набутих у навчанні компетенцій, тобто здатності застосувати необхідні знання, уміння та навички. Використання цього оцінювання у ПОНІМ обґрунтовується автентичністю і комунікативною спрямованістю, реальністю та багатоаспектністю завдань, розроблених відповідно до галузевих потреб у вимірі іншомовної освіти. Практичне його впровадження потребує організаційного забезпечення (переліку компетенцій, їх опис за рівнями тощо).

Перформансове оцінювання у ПОНІМ спрямоване на виявлення здатності студента практично застосовувати знання, уміння і навички для розв'язання реальних завдань у професійному контексті. Оскільки це передбачає створення відповідей до автентичних та інтегрованих завдань, вибір стратегії та виявлення знань, умінь і навичок, важливою умовою є їх точний опис за рівнями.

Портфолійне оцінювання є оцінкою документів і полягає у системному аналізі робіт для визначення досягнень та успішності студента за певний час. Вимогами у ПОНІМ висувуються: відповідність галузевим критеріям, врахування особливостей контексту та реальних комунікативних ситуацій. Складовими цього оцінювання виділяють характеристику шкали та критеріїв оцінювання, специфіку завдань, надання відповідей та їх структуру.

Самооцінювання є елементом самостійного навчання, що залучає когнітивні здібності, мотивацію і ставлення, посилює впевненість у власних силах, надає студенту можливість самостійно обирати і планувати навчальну діяльність. Взаємооцінювання реалізується у розвитку самостійності та міжособистісних навичок, сприяє розумінню критеріїв оцінювання та об'єктивному оцінюванню роботи. Передумовами їх запровадження є вибір компетенцій, розробка параметрів і критеріїв оцінювання, підготовка студентів.

Таким чином, альтернативні оцінні технології посідають значне місце у ПОНІМ у європейській освіті. Вони визначаються у контексті автентичного оцінювання і включають перформансове, портфолійне, само- та взаємооцінювання. Умовами їх дієвості є врахування професійного контексту та організаційне забезпечення (компетенції, рівні знань, критерії тощо).

*Малік О. Є.*, канд. екон. наук, доц.,  
*Кондратюк С. Я.*, канд. екон. наук, доц.,  
кафедра фінансів

## **ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ УНІВЕРСИТЕТУ**

Зміни усталених підходів в управлінні навчальним процесом на основі впровадження європейських принципів — якості, відкритості, відповідності, ефективності, соціальної відповідальності; вимагає адекватних змін як з боку професорсько-викладацького складу, так і адміністративного, навчально-допоміжного й обслуговуючого персоналу.

Однією із найбільших перешкод матеріального характеру в активізації процесу навчання є недостатнє забезпечення мультимедійними засобами. З метою подолання цієї перешкоди пропонується створити медійні центри-аудиторії, оснащені сучасним обладнанням, призначені для проведення лекційно-семінарських та практичних занять. Крім того, в кінці кожного місяця треба створювати єдиний банк даних щодо потреб у технічних засобах на наступний період (місяць) з фіксацією дати та часу їх використання.

Для якісного й інтенсивного сприйняття матеріалу, який буде надаватися викладачем під час лекції з використанням мультимедійних засобів, студентам необхідно надати ксерокопії тих матеріалів (слайдів), які використовуються під час лекції. Тому, необхідно передбачити матеріально-технічне забезпечення на папір та копіювання, визначити коло осіб, які безпосередньо будуть виконувати таку роботу.

Вдосконалення організації методики викладання має здійснюватися відповідно до змісту та спрямування окремих навчальних дисциплін. Зокрема для активізації вивчення базової фундамен-